

Asia: VN/33963/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

-

Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt

-

Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen

Kotoutumiskoulutuksen säilyttäminen vapaan sivistystyön oppilaitoksissa on välttämätöntä opiskelijoiden ja yhteiskunnan kannalta. Kansanopistojen järjestämä kotoutumiskoulutus tunnetaan matalan kynnyksen koulutusmuotona. Kansanopistoissa järjestettävä koulutus on joustava koulutus ja sopii erityisesti heille, jotka eivät ole vielä valmiita perinteiseen työvoimapoliittiseen koulutukseen.

Kansanopistot tarjoavat turvallisen ja kannustavan oppimisympäristön, jossa kielen oppiminen, arjen taidot, yhteiskuntaosaaminen ja opiskelutaidot kehittyvät samanaikaisesti. Kansanopistoissa tarjottava opiskelijalähtöinen opetus tukee opiskelijoiden kotoutumista tehokkaammin kuin pelkkä luokkamuotoinen kielikoulutus. Välittävä kansanopistoyhteisö, asuntolatoiminta ja tiivis arjessa ohjaaminen vahvistavat opiskelijoiden osallisuutta, hyvinvointia ja kiinnittymistä suomalaiseen yhteiskuntaan.

Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset

-

Muut huomiot

Kotoutumiskoulutus on kustannustehokasta. Varhainen panostus kotoutujien kieleen, koulutukseen ja työelämävalmiuksiin ehkäisevät mm. heidän syrjäytymistensä ja pitkäaikaistyöttömyyttä. Jokainen koulutukseen osallistuva ja työelämään kiinnittyvä henkilö on säästö julkiselle taloudelle. Kotoutujien koulutuksen heikentäminen siirtää kustannuksia myöhemmäksi ja kasvattaa kuntien sosiaali- ja työllisyyspalvelujen kuormitusta.

Alueellisesti kansanopistot turvaavat koulutuksen saatavuuden myös pienillä paikkakunnilla. Jos kotoutumiskoulutus keskitetään suuriin kaupunkeihin, koulutusmahdollisuudet heikkenevät ja alueellinen eriarvoisuus kasvaa. Samalla pienempien kuntien mahdollisuudet vastaanottaa ja kotouttaa maahanmuuttajia heikentyvät.

Kotoutujat koostuvat hyvin eritasoisista oppijoista, kuten kotiäideistä, vanhuksista, vähän koulutetuista tai oppimisvaikeuksia omaavista opiskelijoista. Kansanopistojen tarjoama tuettu ja ohjattu opiskelu on ainoa realistinen väylä heidän kouluttautumiseensa. Näiden ryhmien sulkeminen koulutusmahdollisuuksien ulkopuolelle heikentäisi heidän yhdenvertaisuuttansa ja kasvattaisi yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Kotoutumiskoulutuksen lakisääteinen tehtävä ja siihen kohdennettu rahoitus tulee säilyttää vapaan sivistystyön oppilaitoksilla. Monituottajamalli varmistaa laadun, saavutettavuuden ja joustavuuden sekä vastaa parhaiten kotoutujien erilaisiin tarpeisiin. Kotoutuminen ei ole pelkkä kuluerä, vaan se on investointi tulevaisuuteen.

Lötjönen Satu
Itä-Karjalan Kansanopisto